

Κικερουλιάν :

"Αραγε δαριόλαν," la δημό μας ανάξια πορμικ η εμφάνισι
την λυσ Αρεοδύλιος:
~~Αδελφί μου (αδελφί) προς την Πάριση ο Αραγκόν από~~
~~δουλειά, ότι ο κρησός είναι πολύς εφφέρε~~ είξε

τινέχεια:
"Ουάδία la μέση la (ερω), la (αντάδα)!

Αξίζει εδώ να σημειωθεί, ότι δέκα χρόνια πιο μπροστά,
το 1970 ο Λουί Αραγκόν είχε είξει ύστερα από
περασμένη ~~la~~ μήνομα σε κυριακή ~~από~~
εφημερίδα ~~και~~ αρχίσε τότε την έκδοσή του.

Η επίσημη με ημερομηνία 20 Μαρτίου 1970 είχε
τόσο προσέκρινε το Γκιμπέρν στην Βρετανία ~~είξε~~:"

~~Το 1970 όταν ανέλαβα την διεύθυνση της απογευματινής εφημερίδας
"Δημοκρατία" έγραψα στον ~~Λουί~~ Αραγκόν και του ζήτησα ένα οποιοδήποτε
κείμενο του ή κάποιου είδους χαιρετισμό προς την εφημερίδα. Και σαν άπαν-
τηση ήρθε ένα δέμα με δυο βιβλία και μία επιστολή γραμμένη στο χέρι. Τό ένα
ήταν η τελευταία ποιητική συλλογή του Αραγκόν "Δωμάτια" και τό άλλο, τό
τελευταίο μυθιστόρημα της Έλσα Τριολέ "Τά άηδόνια σωπαινουν τό πρωί".
"Η επιστολή, που φερε ημερομηνία 20 Μαρτίου 1970 και είχε τόπο προέλευσης
το Γκιμπέρν στην Βρετανία, έλεγε:~~

"Λυπούμαι πού δέν μόρεσα νά σάς στείλω κάτι άλλο. Πρέπει νά ξέρετε
ότι από τίς άρχές του πέρασμένου Ιούλη η Έλσα ήταν σοβαρά άρρωστη.
Παντελής έλλειψη ύπνου επί δύο μήνες. Τό θεωρούσα έγκληματικό νά κλείσω
τά μάτια της Έλσας, νά τήν αφήσω μόνη τήν Έλσα μέ τόν πόνο της. Ο φόβος
πού μέ είχε κυριέψει γιά όλα αυτά, μ' έκαναν κι έμένα ν' άρρωστησω. Και
μάλιστα μέ τήν ίδια άσθένεια. Πράγμα πού κάνει τούς άλλους νά χαμογελούν.

Τόν Φλεβάρη είχαμε και οι δύο μία νέα επίδεινωση της άσθένειας. Ο
γιατρός επέμενε στην απομάκρυνση μας από τό Παρίσι. Σας γράφω από τή
Βρετανία, από ένα σπάνιο μέρος όπου υπάρχει ήλιος αυτές τίς ημέρες».

"Τέλος, βλέπετε, ντρέπομαι πολύ νά σάς στείλω κάτι πρόχειρο. Λόγια
καλά γιά παράδειγμα, γιά τήν Κύπρο, ή κανένα άρθρο γιά τόν αντίτυπο πού
ένιωσα σχετικά μέ τήν πατρίδα σας, πού βρίσκεται σέ ένα μυθιστόρημά μου
ήδη παλιό γιά μένα. Ίδίως γιαι τό τελευταία νέα της χώρας σας μέ κάνουν νά
φοβοῦμαι γιά προσεχή σοβαρά γεγονότα. Μπορεί κανείς σέ μία τέτοια στιγμή
νά γράψει στην τύχη, νά κάνει φιλολογία πάνω σ' ένα δυστυχημένο λαό,
πληγωμένο, χτυπημένο από τίς φιλοδοξίες των γειτόνων του ή από δυνάμεις
ισχυρές, μεγαλύτερες; Βλέπετε τί γίνεται στην Έλλάδα, ό Θεός νά σας φυλά-
γει! Κι' αυτό σέ μία στιγμή όπου τά καλύτερα στοιχεία της κλεισμένα στίς
φυλακές βασανίζονται, σκοτώνονται».

κ.
γ
κ
ε
ν
χ
2
ε
ν
τ
ε
ι
ι
τ
ν
·

~~102~~
~~_____~~

Πολύ αργότερα όταν θα τον προσκαλέσουν να κάνει τα εγκαίνια μιας βιβλιοθήκης και θα ξεχάσουν να στείλουν ιδιαίτερη πρόσκληση στην Έλσα θ' αφιερώσει ολόκληρη του την ομιλία σ' εκείνη. Διακήρυξε τότε με τον πιο εμφαντικό τρόπο, πως ήταν οφειλέτης και μαθητής της Έλσας. Και πρόσθεσε:

"Έμαθα πολλά. Κι' ακόμα μαθαίνω από την Έλσα, μαθαίνω πώς να γράφω και πώς να δίνω στις ιδέες την μορφή της φαντασίας, στους ήρωες μου διαφορετικό τόνο".

Έγραψε την "Ωδή στην Έλσα", "Τι λέει η Έλσα", "Τα μάτια της Έλσας", της αφιέρωνε το κάθε του καινούριο βιβλίο. Εκείνη τον βοηθούσε να δρασκελίζει το σύνορο από τον σουρεαλισμό στον ρεαλισμό.

Σε πενήντα τόσους μεγάλους τόμους συγκεντρώνεται η δουλειά του ~~Λούι~~ Αραγκόν, ~~ο οποίος φέρει στην πράξη την~~ στην ποίηση, το πεζό, το δοκίμιο.

~~Και είναι το ίδιο έργο κάποτε σε μια κατά παραστατικό χάρη~~
~~καιρό της πηρής κούρας του κινεμά.~~

~~"Όταν απλά ήθελε, σαν τραλιάς, όπως μια είναι σπυράκι,~~
~~και τότε το πνεύμα του φέρει ο ίδιος, όπως γραμμάτιο~~
~~που σε άλλες στιγμές, όταν γελεί στέλνει τα πάντα, όπως σπυράκι~~
~~φωτίζεται πατόπρος, όταν ματώνει βάφεται κόκκινο ή ασπρό...~~"

"Έγραφα - έλεγε κάπου ο ίδιος - 45 βιβλία για να γνωρίσω τον πραγματικό κόσμο και τον κόσμο των ονείρων, τις νεκρές εποχές και τις μέρες που ζω, για να είμαι ιστορικός στο μυθιστόρημα και μυθιστοριογράφος στην ιστορία και απόλυτος ποιητής".

Ο Κλωντ Πρεβώ τοποθετεί την μεγάλη σημασία του έργου του Αραγκόν στο γεγονός ότι διακήρυξε με φωνή στεντόρεια τα δικαιώματα της φαντασίας μέσα σ' ένα κόσμο από ατσάλι και μπετόν, στο γεγονός, ότι συμφιλίωσε το πραγματικό με το όνειρο. Στο γεγονός ακόμη, ότι πάσκιζε πάντα να πείσει "πως η λογοτεχνική και καλλιτεχνική δημιουργία είναι το ίδιο σημαντική όπως και η επιστημονική, της οποίας μάλιστα ανοίγει κάποτε δρόμους".

πιοτέρας πολύ ο Αραγιόν στην παράδοση, διειδυσε
 αμέραιη τήν κληρονομιά του λαού του, ~~και πάλι~~
~~και πάλι~~ ~~και πάλι~~ ~~και πάλι~~ ~~και πάλι~~
 θαύμαζε τόν Στεντάλ. Τό πάθος του για τήν πραγματικότητα, για
 τήν λεπτομέρεια μέσα στην πραγματικότητα ~~ήταν~~ παροιμιώδες. Θά
 μπορούσε νά γραφεί όλοκληρη πραγματεία για τόν τρόπο μέ τόν
 όποιο συνέλεξε τό ύλικό του για τήν "Μεγάλη Βδομάδα", για τό πόσα
 παλιά βιβλία ρούφηξε για νά μπει μέσα στό κλίμα του 1815, για
 τίς μελέτες πούκανε πάνω στις στολές τών στρατιωτών ~~είσελης~~ της
 περιόδου, ^{στην} για τήν αρχιτεκτονική τών στρατώνων, ~~από~~ Κι' όλα
 αυτά χωρίς νά μετατρέπει τήν λεπτομέρεια σέ σιοπό!

Ήταν από τήν φύση του ό 'Αραγιόν ένας βιβλιοφάγος.

" Τήν μισή μου τήν ζωή, ~~είσε~~, τήν πέρασα διαβάζοντας.
 Διάβαζα τά πάντα. Καταλόγους, εύρετήρια; ρειλάμες. "Αν δέν είχα
 διαβάσει τόσα πολλά δέν θά είχα γράφει τόσα."

Στό βάθος, ~~όσο~~ ^{όσο} ~~ο~~ ^{Αραγιόν}, δέν είμαι πολύ μυθι-
 στοριογράφος. Αυτό πού υπάρχει σέ μένα είναι ιδέες πού πασιίζω
 νά τούς δώσω σωμα, μιά ανθρώπινη φυσιογνωμία. Καί προσέθετε:
 "Έχω πάντα μιά γενική θέση του πράγματος πού καταπιάνομαι νά φτιά-
 ξω χωρίς όμως νά είμαι αίχμάλωτος ενός καθορισμένου σχεδίου.

Αυτό άκριβώς τό άκαθόριστο του σχεδίου, ή ρευστότητα
~~έδινε~~ στον 'Αραγιόν τήν δυνατότητα νά χρησιμοποιεί τις παρενθέσεις
 σέ βαθμό πού κανένας άλλος δέν τις χρησιμοποίησε. 'Ο Καρλούτσι
~~έκεί~~ ~~στην~~ Τουλών όταν τόν ρώτησα ^{τί} έρωτηματολόγιο ~~θέτει~~
 στον 'Αραγιόν και τί ~~έπιδιώκει~~ νά πάρει ~~απ'αυτόν~~, ^{είσε} ~~πας~~ τήν συνέντευ-
 ξη δέν τήν παίρνει ~~με~~ τόν παραδοσιακό τρόπο. Στόν 'Αραγιόν ^{έδιναν}
 απλώς ~~κάτι~~ νά διαβάσει, ένα δικό του κείμενο, ή του ~~δίνου~~ μονάχα
 μιά λέξη, ~~ή~~ ένα κέντρισμα κι' ~~έπεινος~~ αρχίζει νά μιλά, και νά ξετυ-
 λίγει όλο τόν πλοῦτο και τήν ~~ισοφία~~ της σιέφης του μέσα από συνειρ-
 μούς.

Οί παρενθέσεις στό έργο του 'Αραγιόν έχουν ένα πλοῦτο
 μοναδικό γιατί είναι φορτισμένες μέ μιά ζωντανή διαλεκτική.

Αυτή ή ιδιορρυθμία θά ~~πρέπει~~ νά έχει τις καταβολές της
 καλοστήν σουρεαλιστική περίοδο της ζωής του 'Αραγιόν, ^{είσε} ~~όπως~~ ~~είναι~~
~~γνωστό~~ ~~ό~~ ~~Λουί~~ 'Αραγιόν ~~έξέδωσε~~ τό 1919 μαζί μέ τούς 'Αντρέ Μπρετόν
~~και~~ ~~Φιλίπ~~ ~~Σουτιέ~~ τού περιοδικού "Λογοτεχνία", όργανο του κινήματος
 Νταντά από τό όποιο θά ξεπηδοῦσε ό σουρεαλισμός. Τήν ~~περίοδο~~ ~~έπε~~
~~νη~~ ~~έγραψε~~ και τό μυθιστόρημα του "Πανόραμα", ένα μυθιστόρημα ~~σου~~
~~ρεαλιστικό~~. Τόν σουρεαλισμό θά τόν ~~έγκαταλείψει~~ γύρω στό 30,
 μετά τά βιβλία "Διαρκής κίνηση" (1926), ^ο ~~το~~ ~~χωρίς~~ ~~μου~~ τό Παρίσι"
 (1926) και τήν "Πραγματεία Περί ύφους" (1928) όπότεν θ' αρχίσει νά
 γράφει μυθιστορήματα μ' έντονο κοινωνικό περιεχόμενο και μέ τόν
 γενικό τίτλο "Ο πραγματικός νόμος". Τότε, λέει, ~~άσπαστη~~ τήν
~~εξελίχθη~~ ~~για~~ ~~την~~ ~~λέξη~~ ~~και~~ ~~αλλά~~ ~~σε~~ ~~ένα~~ ~~είσε~~ ~~είναι~~ ~~από~~ ~~την~~ ~~λα~~ ~~λα~~

16 "Καμπάνες της Βασιλείας", οι "Όμορφες Συνοικίες", που πήραν τό 1936 τό βραβείο Ρενωντό, οι "Επιβάτες της στέγης της ταχυδρομικής άμαξας" και ο "Αύρηλιανός", που, όπως ~~είχε~~ και ο ίδιος, υπήρξε ή

Γλυκ
"Ομορφες Συνοικίες"
"Καμπάνες της Βασιλείας"
"Αύρηλιανός"
"Επιβάτες της στέγης της ταχυδρομικής άμαξας"

πιό σπουδαία προετοιμασία του μουσαμά για να γραφτούν οι "Κομμουνιστές", που του πήρε τρία χρόνια να τους συμπληρώσει. Τό μυθιστόρημα αυτό, που είναι πολύτομο και που παρεπιμπτόντως ό συγγραφέας του ^{είπε κάποτε} ~~είπε κάποτε~~ πώς θαπρεπε να μετονομαστεί σε "Κομμουνίστριες" γιατί οι γυναίκες είχαν τήν πρώτη θέση στην μάχη των μετόπισθεν στά χρόνια της γερμανικής κατοχής, έχει έντονο τό αυτοβιογραφικό στοιχείο.

~~Κάπου~~ Όταν έβουσε ο Λεωνίδας τη νύχτα των Χριστουγέννων 1982 ο Γιάννης Ρίτσος μίλησε στο Γλυκ ^{Γλυκ} ~~Γλυκ~~ όπως είπα και στην αρχή υπάρχουν πολλά κενά στις γνώσεις μου για τον Άραγιόν. Δεν είναι γρήγορα και δυνατό να ξεδιπλωθούν, στα πλαίσια μιας όριλης όλες έπεινες οι πτυχές της πη αιωνόβια και δωδονέ μέσα στο έργο του, θα μιλούσαν βραβεία προσωπικότητας και του πολυπτυχού ταλέντου του μεγάλου αυτού Έλληνα που "βίωσε την αικωνότητα", για να χρησιμοποιήσω ^{εξπρῶντο να εισώσω} ~~εξπρῶντο να εισώσω~~ ^{ένα χαρακτηρισμό του Ρίτσου} ~~ένα χαρακτηρισμό του Ρίτσου~~ για τον Άραγιόν ποιητή, ~~αυτολογές του δεν υπάρχουν για τό μάτι της "Ελσας", τί λέει ή "Ελσα",~~ ^{αυτή στην "Ελσα" μέχρι την τελευταία του "Αραγογραφία"} ~~αυτή στην "Ελσα" μέχρι την τελευταία του "Αραγογραφία"~~ τον Άραγιόν ~~μυθιστοριογράφο, τον δοκιμιογράφο, δά μπορούσαν να γραφτούν άλλιληρες πραγματείες.~~ Πραγματεία θά μπορούσε να γραφτεί άιόμα και για τον Άραγιόν τον ζωγράφο, γιατί ό Άραγιόν ζωγράφιζε και ζωγραφίζει άιόμα και σήμερα σ' αυτή την ήλιυία των 85 χρόνων και τό βιβλίο του που έτοιμάζει για έκδοση "Εγώ ό Άραγιόν" θά περιλαμβάνει και μία σειρά έργατου. Έχω, όμολογώ, ένα πάθος για τήν ζωγραφική όπως και ό κάθε Γάλλος. Έβλεπε έξ' άλλου μία υπεροχή στις είιαστικές τέχνες γιατί τον πίνακα μπορείς να τον άγιαλιάσεις με μία ματιά.

Κάπου ό Άραγιόν ^{υπερέμεινε} ~~είπε~~ πώς πρέπει να προσέχουμε τά όνειρα των ανθρώπων, ένείνες τίς όνειροπολήσεις που κυριεύουν μία γενιά, ^{ξεζητάει} ~~ξεζητάει~~ ^{ένα ιδίομο.} ~~ένα ιδίομο.~~ Αυτή του ή έγνοια για τά όνειρα των ανθρώπων ^{απορρέει} ~~απορρέει~~ ^{από τό κενό από τό έδαφος της άραγογραφίας, αλλά ταντόχρονα ζει} ~~από τό κενό από τό έδαφος της άραγογραφίας, αλλά ταντόχρονα ζει~~ μέσα από μία έμφυτη άγάπη και καλοσύνη που τον πλημμυρίζει. Με πόση προσοχή ^{έσκιρθε} ~~έσκιρθε~~ ^{στις μελέτες του πάνω στα έργα των νέων,} ~~στις μελέτες του πάνω στα έργα των νέων,~~ με πόση άπλοχεριά ^{σιόρπιζε} ~~σιόρπιζε~~ ^{επαίνους, έπαιρνε} ~~επαίνους, έπαιρνε~~ ^{από τό χέρι και έβγαζε} ~~από τό χέρι και έβγαζε~~ ^{από τήν άφάνεια και τήν άδιαφορία των} ~~από τήν άφάνεια και τήν άδιαφορία των~~ ^{τά νέα ταλέντα.} ~~τά νέα ταλέντα.~~ Δεν διστάζει ^{να} ~~να ^{έκδηλώσει} ~~έκδηλώσει~~ ^{τόν ένθουσιασμό του} ~~τόν ένθουσιασμό του~~ να τον διακηρύξει δημόσια.~~

"Εύχαριστώ, ^{τήνε,} ~~είπε,~~ ^{είπε,} ~~είπε,~~ ^{είνεϊνον} ~~είνεϊνον~~ που με ιάνει να χάνομαι. Φτάνει για αυτό μία φράση, μία άπ' ένεϊνες τίς φράσεις που άναστατώνουν ή πάλι μία ιστορία που συναρπάζει!

~~Το έργο του Άραγιόν είναι ένα έργο που άναστατώνει ή πάλι μία ιστορία που συναρπάζει!~~

Έγνοια τα λεγμένα για τα όνειρα των
αυθεντικών ήταν και έγνοια για ~~τα~~,
τα αισθήματα, για την αγάπη και πρέπει
να διατηρηά τις αυθεντικούς σχέσεις.

“ Φαινομενικά φειδωλός - είχα - στην επιθυμ-
ση των έργων λεγόμενα, τρέμαμε μήπως κίεν
δασοκομία. Κι αυτό δεν οφείλεται στο φόβο-
μας μήπως και κατούμε λάθος. Οχι.
Περικρίτες πιστεύω πως η ματαιότητα των
ναγαταίει κανείς είναι στις μέρες μας εξαιρετικά
περιορισμένη. Υπάρχει μια σέβρα στην καρδιά,
μια φοβική έμφυτη τάση.”

~~1982~~ Το γεγονός πως το 1982, κατόπιν ~~της~~ με ~~απόφαση~~ ~~αγίας~~:
.. Εγώ πρέπει να γαίε, η μη / είναι ένας
δένος αγάπης / κίενείς πρέπει να γαταίε / όσο
ποτέ ~~από~~ να γαταίε.”

Λογί Ασφαλί. δε. 2 - δε. 16 - δε. 12

28/7/82.

Μην γα πείτε με το μηδέν
αυτό τα γυμνασίου Δευτέρας —

Τετάρτη δε. 2
Αφι Νέων
Ασφαλία - δε. 10.
Χρ. Βελ. δε. 10.
CO (γ. 2ος)
Ζητά - δε. 10
Παράλι δε. 2 -

- 31/10/81 -

Φέτος γυμνασίου ολίγες φιλίες για σας να
 διάβαζε μερικά από όμοια όπως πάντα είστε να
 εγώ. Συμπεριλάβετε όλα τα γα γυμνασίου
 σαν εμένας όπως σε ποιο και πάλι.
 Δοκίμασε μάλιστα να γυμνασίου και έχει τα
 χρώματα να μετάνη να τα ύψος